

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Anatolie Țurcan,

Judecători - Elena Cobzac, Victor Boico, Nicolae Craiu, Victor Burduh

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-i pe

*Erhan Andrei xxxx, născut la xxxx,
originar din s xxxx,*

*Popanu Ion xxxx, născut la xxxx,
originar din s. xxxx și*

*Marcov Sergiu xxxx, născut la xxxx,
originar din s xxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.07.2007 - 29.03.2013;

Instanța de apel: 16.05.2013 - 06.02.2014;

Instanța de recurs: 27.06.2014 - 21.10.2014;

Instanța de apel: 24.11.2014 - 17.09.2015;

Instanța de recurs: 01.12.2015 - 05.04.2016;

Instanța de apel: 08.06.2016 - 20.03.2019;

Instanța de recurs: 24.05.2019 - 10.03.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 29 martie 2013, Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu au fost condamnați în baza de art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal (redacția 2012), la 5 ani închisoare pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani fiecare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani fiecăruia.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpații Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu la 30.07.2006 în jurul orelor 01.30, toți, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în incinta barului Î.I. „Elen - Nic -Tănase” din or. Ialoveni, str. Moldova, 14/1, contrar prevederilor art.3 din CoEDO (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane, ori degradante, având intenția de a săvârși acte, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, s-au apropiat de masă din interiorul barului, unde se aflau cet. V. Condrea, Ig. Patrașcu și T. Postică, cărora contrar prevederilor art.4 al Legii RM cu privire la poliție nr.416-XII din 18.12.1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul care nu își poate exercita atribuțiile și art.15 al aceleiași Legi, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse, cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, sub un motiv inventat, precum că, ultimii refuză de a achita plata pentru produsele consumate, i-au numit cu cuvinte necenzurate ce înjosesc demnitatea de om, fără careva motive și temeiuri legale, Popanu Ion i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului lui V. Condrea, apoi, implicându-se Marcov Sergiu și Erhan Andrei, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele lui T. Postică și Ig. Patrașcu, în diferite părți ale corpului, ca rezultat al acțiunilor de violență și tortură emenate de către colaboratorii de poliție Marcov Sergiu, Popanu Ion și Erhan Andrei, ultimii au părăsit incinta barului. Astfel, în urma acțiunilor inculpaților lui T. Postică și V. Condrea le-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală, vătămări corporale ușoare, cauzând-u-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcând drepturile lor fundamentale, prevăzute de art.art.24 și 25 din Constituția RM, care prevăd că statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

Tot ei, la aceeași dată, în același loc, continuându-și acțiunile lor infracționale, având aceeași intenție, încălcând aceleași prevederi legale, sus-menționate, în jurul orelor 02.30, după ce Popanu Ion a provocat un conflict, fără careva motive întemeiate cu cet. V. Grecu, S. Galațan, Șt. Neculai, V. Țernă și Ig. Țernă, care în acel moment se aflau în incinta barului, apropiindu-se de ultimul, i-a provocat o lovitură cu pumnul în regiunea feței. Implicându-se, Erhan Andrei și Marcov Sergiu le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, doborându-i la podea, le provocau lovituri cu picioarele în regiunea capului și abdomenului. Implicându-se în cazul dat cet. Șt. Neculai, pentru curmarea acțiunilor colaboratorilor de poliție, a fost lovit de către ultimii cu multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului. Ulterior cet. Șt. Neculai, împreună cu V. Țernă, au părăsit incinta barului, deplasându-se cu automobilul de model „ xxxx” cu n/î IL xxxx, în direcția mun. Chișinău. La stația de alimentare cu combustibil din apropierea s. Băcioi, mun. Chișinău au fost stopați de către 5 colaboratori de poliție printre care se afla și Popanu Ion , care aplicând forța fizică, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, cu scopul de a intimida și a face presiuni asupra lor, aplicând acțiuni de violență și tortură, care înjosesc demnitatea de om, doborându-i la

pământ pe V. Țernă și S. Neculai, le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului.

Fiind transportați în incinta CPR Ialoveni, V. Grecu, S. Galațan, S. Neculai, V. Țernă și Ig. Țernă, colaboratorii CPR Ialoveni, Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, continuând acțiunile lor infracționale, acționând prin metode ilegale, urmărind scopul de a le provoca ultimilor dureri și suferințe fizice și psihice, exprimând amenințări ce intimidează persoana, le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului.

Astfel, în urma acestor acțiuni, cet. V. Grecu, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.664/D din 23.03.2007, traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, excoriații a pavilionului urechii stângi, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui S. Galațan, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 668/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edem și echimoze pe față, cap, echimoze pe torace, plăgi pe mucoasa obrazului drept, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui Ig. Țernă, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 670/D din 06.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, contuzie renală pe dreapta, multiple echimoze și excoriații pe corp, edemul post-traumatic ale țesuturilor moi și echimoze pe față și cap, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui Șt. Neculai, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.669/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edemul cu excoriații pe frunte, edemul de pe hemitoracele drept, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui V. Țernă, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 666/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edem post-traumatic ale țesuturilor moi ale nasului, echimoză și excoriații pe față care se califică ca vătămare corporală ușoară.

În așa mod, cetățenilor V. Grecu, S. Galațan, S. Neculai, V. Țernă și Ig. Țernă, le-au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, fiind încălcate drepturilor fundamentale prevăzute de art. 24 și art. 25 din Constituția RM, care prevăd ca statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

Prima instanța a calificat acțiunile inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în baza art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, partea vătămată V. Grecu, avocatul Valah Alina în interesele inculpatului Popanu Ion și avocatul Vizdoga Ion în interesele inculpaților Erhan Andrei și Marcov Sergiu.

3.1 În apelul său, procurorul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal și condamnați la 5 ani închisoare fiecăruia, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în cadrul MAI pe termen de 5 ani.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- instanța de fond în sentința contestată a motivat că acțiunile inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu au fost încadrate în baza art.328 alin.(3) lit. a) Cod penal, însă conform modificărilor operate la Codul penal în vigoare din 24 mai 2009, lit. a) din alin.(3) art.328 Cod penal, a fost exclusă, astfel, acțiunile inculpaților întrunindu-se sub incidența art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal. Totodată, prin modificările operate la Codul penal din 21.12.2012, la art.328 alin.(2) lit. a) și c) Cod penal au fost abrogate, concomitent fiind introdus în Codul penal un articol nou - 166¹ - „*tortura, tratamentul inuman sau degradant*”, acțiunile inculpaților urmând a fi recalificate în baza acestor norme - art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal, fiind aplicabil principiul retroactivității legii penale prevăzut de art.10 Cod penal, deoarece norma nouă ușurează pedeapsa, astfel, sancțiunea art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal, stabilește pedeapsa alternativă, mai ușoară decât închisoarea, amenda penală;

- instanța de fond corect a constatat vinovăția inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în săvârșirea infracțiunii, condamându-i la pedeapsă cu închisoare, însă la stabilirea pedepsei instanța de judecată nemotivat și neîntemeiat a aplicat în privința inculpaților prevederile art.90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei cu închisoarea;

- instanța de judecată, deși a făcut referire în sentință la prevederile art.art.61, 75 Cod penal, specificând că la stabilirea pedepsei va tine cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motiv și de rolul fiecărui inculpat la comiterea infracțiunii, de fapt nu a ținut cont de ele;

- instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor grave, circumstanțele cazului și anume numărul persoanelor pătimate, faptul că, inculpații nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, astfel nu au conștientizat caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu au regretat fapta comisă;

- instanța de judecată a aplicat în privința inculpaților pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 5 ani pentru fiecare inculpat, însă nu a indicat în cadrul cărui organ inculpaților li se stabilesc interdicții de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, deși acuzatorul de stat a orientat instanța la aplicarea interdicției inculpaților de a ocupa anumite funcții de a exercita o anumită activitate în cadrul MAI.

3.2. Partea vătămată V. Grecu, a solicitat casarea sentinței, re judecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal și în conformitatea cu sancțiunea articolului de a le stabili inculpaților pedepse mai aspre.

Totodată a solicitat încasarea în mod solidar de la inculpați a sumei de 50 000 lei în calitate de prejudiciu material și a sumei de 50 000 lei în calitate de prejudiciu moral. În motivarea apelului partea vătămată V. Grecu a invocat că au fost prezentate probe incontestabile, suficiente care demonstrează vinovăția inculpaților, deoarece sunt descrise detailat în discursul procurorului, anexate la dosar și că anume în rezultatul acțiunilor vinovaților au fost cauzate leziunile corporale sus-nominalizate și concomitent cauzate daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege.

3.3. Avocatul Valah Alina în interesele inculpatului Popanu Ion , care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea apelului avocatul Valah Alina a invocat că:

- învinuirea înaintată de acuzatorul de stat și susținută în fata instanței judiciare nu are nici un suport probant din următoarele considerente: Popanu Ion este învinuit că a acționat ilegal în calitate de colaborator de politie atentând asupra integrității sănătății părților vătămate. Fiind audiați în ședința de judecată, nici un martor și nici o parte vătămată nu a declarat că Marcov Sergiu, Erhan Andrei sau Popanu Ion în acea seară s-au prezentat ca colaboratori de politie al CPR Ialoveni și au acționat în calitate de polițiști;

- decade învinuirea susținută de acuzatorul de stat, deoarece Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion nu au acționat în calitate de persoane oficiale, acestea au acționat ca simpli cetățeni, care au încercat să combată acțiunile ilegale, adică huliganice de încălcare a ordinii publice din partea unor indivizi agresivi în locuri publice;

- acuzarea a încercat să convingă instanța, că inculpații au fost inițiatorii conflictului, deși anume părțile vătămate au provocat conflictul, iar inculpații au acționat pentru a-l salva pe Popanu Ion de la atacul asupra sa, deoarece în acele momente, persista un pericol real la viața acestuia prin aplicarea de către atacatori a mai multor lovituri;

- punerea sub învinuire a inculpaților este o răzbunare pentru faptul că inculpații au pornit urmărirea penală împotriva părților vătămate;

- consideră că instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor acumulate la dosar, fără a respecta prevederile art.101 Cod de procedură penală, omițând să dea apreciere declarațiilor martorilor apărării A. Mereacre, L. Melnic, V. Bînzari și V. Leucă, care nu sunt rude cu inculpații sau părțile vătămate și care confirmă declarațiile inculpaților, instanța punând la baza sentinței de condamnare declarațiile părților vătămate și a rudelor lor apropiate;

- consideră că acțiunile celor trei inculpați au fost legale, fapt ce generează constatarea lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile acestora;

- nu s-a constatat existența laturii subiective în acțiunile inculpatului Poganu Ion , fapt ce impune de a solicita emiterea în acest sens a unei hotărâri de achitare din motivul lipsei elementelor infracțiunii;

- acțiunea civilă urmează a fi respinsă din motivul achitării inculpaților, mai mult ca atât ea nu corespunde după formă și conținut și nu poate fi recunoscută de fapt ca o acțiune civilă în cadrul unui proces penal.

3.4. Avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei și Marcov Sergiu, care a solicitat casarea sentinței, reexaminarea cauzei și pronunțarea unei decizii de achitare a acestora.

În motivarea apelului acesta a invocat că:

- în cadrul ședinței instanței de fond, în susținerile verbale acuzatorul de stat a solicitat reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpaților de pe art.328 alin.(3) lit. a) Cod penal, adică exces de putere, săvârșit de către o persoana cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu aplicarea violenței și acțiunilor de tortură care înjosesc demnitatea părților vătămate, care au cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței pe art.166¹ alin.(2), lit. b), c) și e) Cod penal, adică tortura, tratament inuman și degradant, soluție acceptată de către instanța de judecată;

- poziția acuzatorului de stat și a instanței de fond privind reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpaților conform noii legi penale, adică prevederilor art.166¹ alin.(2) Cod penal, contravine în mod direct principiului efectului retroactiv stipulat în art.10 Cod penal;

- deși, formal acțiunile inculpaților întrunesc elementele unei infracțiuni, însă această faptă nu constituie o infracțiune, din motivul acționării din start a inculpaților în legitimă apărare, iar ulterior în scopul reținerii persoanelor care au comis o infracțiune și al predării oficiale organelor de drept, inculpații urmau a fi achitați, deoarece sunt prezente cauzele care înlătură caracterul penal al faptei;

- consideră că învinuirea imputată nu are nici un suport probant, deoarece instanța de judecată în mod eronat a constatat că inițiatorii conflictului au fost inculpații, deși martorii oculari, angajații barului, au afirmat că anume părțile vătămate au provocat scandalul prin comportamentul său, iar ulterior la observațiile inculpatului Popanu Ion au început să-i aplice ultimului lovituri, inculpații reacționând în legitimă apărare împotriva părților vătămate;

- învinuire aduse inculpatelor sunt o răzbunare pentru faptul că în privința părților vătămate au fost pornită urmărirea penală;

- instanța de judecată n-a dat nici o apreciere declarațiilor martorilor apărării A. Mereacre, L. Melnic, V. Bînzari și V. Leucă, care au confirmat declarațiile inculpaților;

- instanța de judecată n-a dat apreciere declarațiilor martorilor, care au relatat despre aplicarea în cadrul conflictului a armei, prin efectuarea împușcăturilor țintite în direcția inculpaților, care erau trei la număr, iar părțile vătămate - șapte;

- instanța de judecată n-a dat o apreciere critică declarațiilor părților vătămate, care conțin multiple divergențe, ci dimpotrivă le-a pus la baza sentinței de condamnare;

- deși părțile vătămate neagă ilegalitatea acțiunilor sale în privința inculpaților, acestea se confirmă prin rapoartele de constatarea medic-legală potrivit cărora la Erhan Andrei și Marcov Sergiu au fost depistate vătămări corporale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014, au fost admise apelurile procurorului, a părții vătămate și a avocatelor în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, casată sentința inclusiv din alte motive și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și în baza art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție;

- acțiunea civilă a fost admisă cu încasarea în mod solidar de la Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în beneficiul părții vătămate V. Grecu, prejudiciul moral de 10 000 lei;

- acțiunea civilă înaintată de partea vătămată V. Grecu, către Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, privind încasarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, însă asupra cuantumului despăgubirilor urmează să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul, care invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu să fie încadrate în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, cu excluderea aplicării art.90 Cod penal, motivând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.2. Partea vătămată V. Grecu, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpaților să fie încadrate în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, cu excluderea aplicării art.90 Cod penal, motivând că inculpații nu și-au recunoscut vina și nu au achitat paguba integral.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 octombrie 2014 au fost admise recursurile declarate, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocatul Valah Alina în numele inculpatului Popanu Ion și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei și Marcov Sergiu, și admise apelurile declarate de către procuror și de către partea vătămată V. Grecu, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de la 24.02.2009) cu stabilirea următoarelor pedepse:

- lui Marcov Sergiu - 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative pe un termen de 3 ani;

- lui Erhan Andrei - 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative pe un termen de 3 ani;

- lui Popanu Ion - 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative pe un termen de 3 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în beneficiul părții vătămate V. Grecu a prejudiciului moral în mărime de câte 10 000 lei de la fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de V. Grecu privind recuperarea prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

8. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că inculpații Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu la 30 iulie 2006 în jurul orelor 01.30, toți, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în incinta barului Î.I. „Elen - Nic -Tănase" din or. Ialoveni, str. Moldova 14/1, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății fundamentale (adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, ratificată prin hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24 iulie 1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane, ori degradante, având intenția de a săvârși acte, care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, s-au apropiat de masa din interiorul barului, unde se aflau cet. V. Condrea, I. Patrașcu și T. Postică, cărora contrar prevederilor art.4 al Legii Republicii Moldova cu privire la politie nr.416-XII din 18 decembrie 1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul care nu își poate

exercita atribuțiile și art.15 al aceleiași Legi, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse, cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, sub un motiv inventat, precum că, ultimii refuză de a achita plata pentru produsele consumate, i-au numit cu cuvinte necenzurate ce înjosesc demnitatea de om, fără careva motive și temeieri legale, Popanu Ion i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului lui V. Condrea, apoi, implicându-se Marcov Sergiu și Erhan Andrei, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele lui T. Postică și I. Patrașcu, în diferite părți ale corpului, ca rezultat al acțiunilor de violență și tortură emenate de către colaboratorii de poliție Marcov Sergiu, Popanu Ion și Erhan Andrei, ultimii au părăsit incinta barului.

Astfel, în urma acțiunilor inculpaților, lui T. Postică i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.667/D din 05.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, echimoze pe brațul stâng și la nivelul raportului costal median, edem post traumatic al părții piloase a capului, care se califică ca vătămare corporală ușoară, iar lui V. Condrea, i-au fost provocate conform raportului nr.665/D din 05.04.2007, mobilitatea patologică gr.1 dinților 2 și 3, pe mandibula pe stânga cu elementele de micro hemoragie la acest nivel, edem post traumatic al țesuturilor moi ale nasului, excoriații pe nas și articulații talocrurală pe dreapta, edem cu echimoză pe partea piloasă a capului, echimoză retro auricular pe stânga și mucoasa buzei inferioare pe stânga, care se califică ca vătămare corporală ușoară, cauzându-le daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet. T. Postică și V. Condrea, încălcând drepturile lor fundamentale, prevăzute de art.art.24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd ca statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

Tot ei, inculpații Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu la aceeași dată, în același loc continuând acțiunile lor infracționale, având aceeași intenție, încălcând aceleași prevederi legale, sus-menționate, în jurul orelor 02.30, după ce Popanu Ion a provocat un conflict, fără careva motive întemeiate cu cet. V. Grecu, S. Galațan, S. Neculai, V. Țernă și I. Țernă, care în acel moment se aflau în incinta barului, apropiindu-se de ultimul, i-a provocat o lovitură cu pumnul în regiunea feței. Implicându-se, Erhan Andrei și Marcov Sergiu le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, doborându-i la podea, le provocau lovituri cu picioarele în regiunea capului și abdomenului. Implicându-se în cazul dat cet. S. Neculai, pentru curmarea acțiunilor colaboratorilor de poliție, a fost lovit de către ultimii cu multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului. Ulterior cet. S. Neculai, împreună cu V. Țernă, au părăsit incinta barului, deplasându-se cu automobilul de model „xxxx” cu n/î ILVN xxxx, în direcția mun. Chișinău. La stația de alimentare cu combustibil din apropierea s. Băcioi, mun. Chișinău au fost stopați de către 5 colaboratori de poliție printre care se afla și Popanu Ion , care aplicând forța fizică, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, cu scopul de a intimida și a face presiuni asupra lor, aplicând acțiuni de violență și tortură, care înjosesc demnitatea de om, doborându-i la pământ pe V. Țernă și S. Neculai, le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului.

Fiind escortați în incinta CPR Ialoveni, V. Grecu, S. Galațan, S. Neculai, V. Țernă și I. Țernă, colaboratorii CPR Ialoveni, Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, continuând

acțiunile lor infracționale, acționând prin metode ilegale, urmărind scopul de a le provoca ultimilor dureri și suferințe fizice și psihice, exprimând amenințări ce intimidează persoana, le-au provocat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului.

Astfel, în urma acestor acțiuni, cet. V. Grecu, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.664/D din 23.03.2007, traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, excoriații a pavilionului urechii stângi, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui S. Galațan, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.668/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edem și echimoze pe față, cap, echimoze pe torace, plăgi pe mucoasa obrazului drept, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui I. Țernă, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 670/D din 06.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, contuzie renală pe dreapta, multiple echimoze și excoriații pe corp, edemul post-traumatic ale țesuturilor moi și echimoze pe față și cap, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui S. Neculai, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.669/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edemul cu excoriații pe frunte, edemul de pe hemtoracele drept, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Lui V. Țernă, i-au fost provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr.666/D din 12.04.2007, traumatism craniu-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală, edem post-traumatic ale țesuturilor moi ale nasului, echimoză și excoriații pe față care se califică ca vătămare corporală ușoară.

În așa mod, cetățenilor V. Grecu, S. Galațan, S. Neculai, V. Țernă și I. Țernă, le-au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, fiind încălcate drepturile fundamentale prevăzute de art.24 și art.25 din Constituția RM, care prevăd ca statul generează și garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, deși conform rechizitoriului Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion au fost învinuiți în baza art.328 alin.(3) lit. a) Cod penal, instanța de fond în mod eronat și nemotivat a admis recalificarea acțiunilor inculpaților în baza art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal - adică tortura, tratament inuman și degradant, deoarece conform modificărilor operate la Codul penal în vigoare din 24 mai 2009 lit. a) din alin.(3) art.328 Cod penal, a fost exclusă, astfel, acțiunile inculpaților inserându-se sub incidența art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogată litera a) și c) a alin.(2) al art.328 Cod penal, concomitent fiind introdus în Codul penal un articol nou 166¹ - tortura, tratamentul inuman sau degradant.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, alin.(2) al art.123 Cod penal a fost modificat cu următorul cuprins: „(2) *prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de*

reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public”.

Prin urmare, fapta de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu de către un polițist, precum este cauza dată, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr. 252 nu a fost decriminalizată, dar în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de către un colaborator de poliție, în baza art.166¹ Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a reiterat că Legea nr. 252 din 08.11.2012 nu conține careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în cauza dată, și acțiunile inculpaților Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Astfel, la momentul comiterii infracțiunii, sancțiunea prevăzută de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (red. I din 18.12.2008), prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, pe când sancțiunea art.166¹ alin.(2) lit. e) (red. 08.11.2012) în care ar urma reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpații prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1 000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Astfel, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpaților urmează a fi calificate conform art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (red. Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare la 24.02.2009).

Instanța de apel a considerat că vinovăția inculpaților Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion „în săvârșirea faptelor prejudiciabile stabilite ... se dovedește cu certitudine prin probele administrate și analizate în cursul procesului penal”, în continuare instanța de apel a expunând în textul deciziei declarațiile inculpaților, părților vătămate și a martorilor.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpaților se mai dovedește „și prin materialele cauzei cercetate în cadrul instanței de fond și în instanța de apel”, enumerând în continuare pe scurt conținutul actelor procedurale, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel.

În continuare, instanța de apel declară, că „*analizând prin comparație probele acumulate Colegiul penal apreciază ca o metodă de apărare poziția inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în privința nerecunoașterii vinei, ori, circumstanțele de fapt reținute în sarcina lor, au fost constatate din totalitatea de probe acumulate în cauza penală, declarațiile părților vătămate, a martorilor, materialele dosarului, expuse mai sus, apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor*”.

Instanța de apel de asemenea a respins „*poziția de nevinovăție aleasă de către inculpații Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, apreciind-o ca o metodă de a se eschiva de la răspunderea penală, poziție care nu se confirmă prin alte probe și se respinge ca neîntemeiată*”.

În continuare, instanța de apel menționează, că „*poziția inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, că ei urmează a fi achitați, deoarece nu există fapta infracțiunii*

în acțiunile lor, fiind lipsită de vinovăție, deci la caz precum că nu a întreprins careva măsuri de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu însoțite de violență și tortură sau acțiuni care înjosec demnitatea părții vătămate este o poziție greșită și combătută prin analiza tuturor probelor cercetate”.

În concluzie, instanța de apel a reținut materialul probatoriu care confirmă faptele infracționale comise de Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu cum ar fi: declarațiile părților vătămate, a martorilor, materialele dosarului care coroborează între ele și care în ansamblu dovedesc vinovăția inculpaților, probe pe care instanța de apel le-a admis ca utile și pertinente și le-a pus la baza sentinței de condamnare.

La stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpaților Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion, în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75-78 Cod penal, instanța de apel a ținut cont, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, mai mult reține faptul că aceștia au comis o infracțiune care conform art.16 Cod penal se califică ca fiind gravă, pentru care legea prevede, inclusiv pedeapsa cu închisoarea.

Totodată, instanța de apel a menționat că în legătură cu modificările operate prin Legea nr.277 din 18.12.2008, la Codul penal, ținând cont de prevederile art.10 Cod penal, conform căroră, legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, va aplica anume aceste prevederi legale ca fiind mai favorabile situației inculpaților.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a conchis, că ținând cont de toate circumstanțele în ansamblu, urmează a fi numită lui Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu pedeapsa principală cu închisoare, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative în limitele sancțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, ținând cont și de faptul că inculpații nu au recunoscut vina și nu s-au căit sincer în cele comise, iar sancțiunea prevede doar pedeapsa închisorii cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată acțiunea civilă înaintată de partea vătămată V. Grecu, și a dispus admiterea acesteia, cu încasarea de la Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de câte 10 000 lei de la fiecare, sumă ce îi va aduce satisfacție morală victimei, iar acțiunea civilă înaintată de partea vătămată V. Grecu către Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, privind încasarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, însă asupra cuantumului despăgubirilor convenite urmează să se expună instanța de judecată în ordine civilă.

9. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei și Marcov Sergiu și avocatul Valah Alina în numele inculpatului Popanu Ion.

9.1. Avocatul Vizdoga Ion, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, și anume că: instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, solicită casarea

hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Erhan Andrei și Marcov Sergiu să fie achitați.

În susținerea solicitărilor sale avocatul indică următoarele argumente:

- deși instanța de apel a respins apelurile apărării, aceasta a reîncadrat acțiunile inculpaților de pe art.166¹ Cod penal la art.328 alin.(2) lit. a) , c) Cod penal, așa cum a fost indicat în apelul apărătorului, în condițiile când procurorul susținea condamnarea în baza prevederilor art.166¹ Cod penal;

- instanța de apel, stabilind inculpaților pedeapsa cu închisoarea și-a argumentat poziția prin faptul că „inculpații nu și-au recunoscut vina și nu s-au căit sincer de cele comise”, în acest fel, în opinia apărării, aceste circumstanțe au servit drept temei de aplicarea unei pedepse mai aspre, fapt ce generează încălcarea flagrantă a prevederilor art.art.77 și 78 Cod penal;

- instanța de apel, respingând apelul apărării, nu s-a expus asupra argumentului din cererea de apel și anume asupra lipsei caracterului penal al faptelor imputate, deoarece la caz se constată cauze care înlătură caracterul penal al faptei - legitima apărare și reținerea infractorilor;

- neexpunerea asupra acestuia argument echivalează, în opinia apărării, cu neexaminarea fondului cauzei, inacțiune ce duce la casarea hotărârii atacate.

În acest context apărătorul a menționat că, deși formal acțiunile inculpaților întrunesc elementele unei infracțiuni, însă această faptă nu constituie o infracțiune, din motivul acționării din start în legitimă apărare, iar ulterior în scopul reținerii persoanelor care au comis o infracțiune și al predării oficiale organelor de drept, conform art.art.36 și 37 Cod penal.

Potrivit cumulului de probe administrate în prezenta cauză se constată indubitabil comportamentul agresiv al părților vătămate, iar după prima observație din partea inculpaților a urmat imediat atacul din partea părților vătămate cu aplicarea chiar și a armei de foc, fiind efectuate 2-ă împușcături țintite în direcția inculpaților și angajaților din bar. Ulterior după respingerea atacului din partea inculpaților s-a purces la reținerea infractorilor, cauză care la fel înlătura caracterul penal al faptei.

- la insistența acuzatorului de stat acest proces a fost tergiversat mai mult de 9 ani în încercarea de a aduce pentru audieri în fata instanței aproape toți martorii acuzării, aceasta nu i-a reușit, deși probarea unor acțiuni infracționali tine de competența exclusivă a procurorului;

- instanța de judecată prin hotărârile de condamnare a constatat eronat că inițiatorul conflictului sunt inculpații, angajații barului au confirmat cu certitudine că inițiatori ai conflictului au fost însăși părțile vătămate, care au dat buzna în bar fiind în stare de ebrietate și au insistat să fie deserviți, chiar dacă li s-a spus că barul este închis. După solicitarea din partea lui Popanu Ion de a înceta acțiunile huliganice acestea l-au atacat pe Popanu Ion și l-au lovit doborându-l la pământ, în asemenea situație inculpații imediat au reacționat în legitimă apărare;

- poziția inculpaților se confirmă incontestabil prin declarațiile martorilor imparțiali care se aflau la fața locului și nu au nici un interes pe de o parte sau alta, iar prima instanță și cea de apel nu le-a dat nici o apreciere acestor declarații și nici nu le-a combătut printr-o analiză care se cere în mod obligatoriu la pronunțarea unei sentințe de condamnare.

9.2. Avocatul Valah Alina în interesele inculpatului Popanu Ion, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor adoptate, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Popanu Ion , din motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În recursul declarat recurentul a indicat următoarele motive:

- învinuirea înaintată de acuzatorul de stat și susținută în fața instanțelor de judecată nu are nici un suport probant, deoarece Popanu Ion este învinuit că a acționat ilegal în calitate de colaborator de poliție atentând asupra integrității corporale a părților vătămate, însă fiind audiați în ședința de judecată nici un martor și nici o parte vătămată nu au declarat că Marcov Sergiu, Erhan Andrei sau Popanu Ion în acea seară s-au prezentat ca colaboratori de poliție al CPR Ialoveni și au acționat în calitate de polițiști, și de fapt, au acționat pentru a-l salva pe Popanu Ion de la atacul asupra sa, deoarece în acele momente, persista un pericol real la viața acestuia, el fiind atacat de către părțile vătămate;

- nici unul din martori sau părțile vătămate nu au declarat că inculpații să fi prezentat legitimația sa de serviciu ca colaboratori de poliție al CRP Ialoveni;

- decade învinuirea susținută de acuzatorul de stat, deoarece Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion nu au acționat în calitate de persoane oficiale, aceștia au acționat ca simpli cetățeni, care au încercat să combată acțiunile ilegale adică huliganice de încălcare a ordinii publice din partea unor indivizi agresivi în locuri publice;

- se constată legalitatea acțiunilor celor trei inculpații, fapt ce generează lipsa elementelor infrațiunii în acțiunile acestora, iar lipsa probatoriului în confirmarea culpabilității în mod îndubitabil generează achitarea acestora;

- nu s-a constatat existența laturii subiective în acțiunile inculpatului Popanu Ion, fapt ce impune de a solicita emiterea în acest sens a unei decizii de achitare din motivul lipsei elementelor infrațiunii;

- acțiunea civilă urmează a fi respinsă din motivul achitării inculpaților mai mult ca atât ea nu corespunde după formă și conținut, și nu poate fi recunoscută de fapt ca o acțiune civilă în cadrul unui proces penal.

10. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2016, recursurile ordinare declarate au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

10.1. Instanța de recurs a statuat că, la examinarea cauzei instanța de apel nu a indicat în decizie toate argumentele apelului depus de către avocatul Vizdoga Ion (f.d.27-28), nu a verificat probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Având în vedere cele expuse supra, instanța de recurs a constatat că instanța de apel, soluționând apelurile avocatelor Valah Alina și Vizdoga Ion nu a rezolvat fondul apelului, ignorând prevederile legale, practica judiciară constantă și jurisprudența CtEDO.

Astfel, instanța de recurs a menționat că prezenta cauză penală a fost remisă la rejudecare prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.10.2014 cu indicații concrete către instanța de apel: *”să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, și să califice corect acțiunile inculpaților în strictă conformitate cu legislația în vigoare, să-și argumenteze clar*

concluziile sale în decizie, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată”.

Deși dosarul a fost remis la rejudecare cu indicații concrete, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel n-a îndeplinit dispozițiile exprese ale instanței de recurs și, încălcând stipulările legale relevante, a pronunțat o decizie nemotivată, contrară prevederilor legale.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel n-a indicat în decizie toate argumentele apelului depus de către avocatul Vizdoga Ion, omițând să indice în textul deciziei argumentele acestuia privind existența cauzelor de înlăturare a răspunderii penale (legitima apărare și reținerea infractorului), precum și să dea răspuns la aceste argumente ale apărării.

De asemenea instanța de apel, contrar prevederilor art.414 alin.(1) și (2) nu a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, punând la baza deciziei declarațiile și probele materiale examinate de prima, dar care n-au constituit obiectul examinării în instanța de apel.

Instanța de apel a dat prioritate declarațiilor părților vătămate și martorilor acuzării, care sunt rude apropiate ale părților vătămate, fără a ține cont de declarațiile martorilor apărării, persoane dezinteresate, menționate de către apărători, fără a face o analiză a declarațiilor acestora, inclusiv în comparație cu cele date în cadrul urmăririi penale și în coraport cu alte probe, în așa mod examinând cauza în mod unilateral și tendențios.

În continuare, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților în baza prevederilor art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal ca exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, indicând în textul deciziei contestate: *„adică săvârșirea de către o persoană publică, persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței și de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate”* (f.d.38 vol. VI).

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel, încadrând acțiunile inculpaților a indicat în mod eronat calitatea specială a subiectului, deoarece potrivit prevederilor legale în cazul infracțiunii prevăzute de art.328 Cod penal acestea pot fi săvârșite de către persoane publice sau de către persoane cu funcție de demnitatea publică.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urma să se conformeze prevederilor art.436 Cod de procedură penală, să țină cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

11. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, apelurile avocatei Valah Alina în numele inculpatului Popanu Ion și avocatului Vizdoagă Ion în numele inculpaților Erhan Andrei și Marcov Sergiu a fost respinse ca nefondate.

Admise apelurile procurorului și părții vătămate Grecu Viorel, casat sentința în partea stabilirii pedepsei și laturii civile și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Erhan Andrei, Popanu Ion, Marcov Sergiu, au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de 24.02.2009) și condamnați la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul

de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate publică, pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru fiecare.

Termenul executării pedepsei închisorii stabilite urmând a fi calculat din momentul reținerii, cu includerea în termenul executării pedepsei efective a perioadei arestului preventiv.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Grecu Viorel privind încasarea prejudiciului moral a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul inculpaților a sumelor de câte 15 000 lei de la fiecare în beneficiul lui Grecu Viorel, cu titlul de prejudiciu moral.

Pretențiile privind încasarea prejudiciului material au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii să se expună instanța de drept comun.

11.1. Instanța de apel a statuat că, potrivit Legii nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al RM publicat în MO nr. 41-44 la 24.02.2009, intrată în vigoare la data de 24.02.2009 ”La articolul 328: în sancțiunea alineatului (2), cuvintele „de la 3 la 10 ani” se înlocuiesc cu cuvintele „de la 2 la 6 ani”; **alineatul (3): din dispoziție, litera a) se exclude;** în sancțiune, cuvintele „de la 8 la 15 ani” se înlocuiesc cu cuvintele „de la 6 la 10 ani”.

Reieșind din modificările operate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a constatat în mod eronat încadrarea acțiunilor inculpaților în temeiul art.166¹ alin.(2) lit. b), c), e) Cod penal - adică tortura, tratament inuman și degradant, or, potrivit modificărilor operate la Codul penal în vigoare din 24.05.2009, lit. a) din alin.(3) art.328 Cod penal, a fost exclusă.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond nu a aplicat corect prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art.art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor confirmă vinovăția inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion , Marcov Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, (redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de 24.02.2009).

Or, prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogată lit. a) și c) a alin.(2) al art.328 Cod penal fiind totodată modificate și completate un șir de acte legislative, având ca scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii, printre ele și Codul penal. Tot, prin această Lege a fost introdus art.166.¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant.

Concomitent alin.(2) al art.123 Cod penal a fost modificat cu următorul cuprins: ”(2) *Prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public*”.

În consecință, fapta de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu de către un polițist, precum este cauza dată, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252 nu

a fost decriminalizată, dar în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de către un colaborator de politie, în baza art.166¹ Cod penal.

Astfel, ținând cont de faptul că Legea nr.252 din 08.11.12 nu conține careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în cauza dată, și acțiunile inculpaților Marcov Sergiu, Erhan Andrei și Popanu Ion care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi calificate, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

Potrivit art.10 alin.(1) Cod penal, *„legea penală, care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa.*

(2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv”.

De asemenea, sancțiunea prevăzută de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, (redacția 18.12.2008) prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, pe când sancțiunea art.166¹ alin.(2) lit. e) (redacția 08.11.2012) în care ar urma reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpați prevede o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 1 000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpaților urmează a fi calificate conform art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (red. Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare la 24.02.2009), considerând ca fiind dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute anume de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal.

Examinând materialul probator, prin prisma argumentelor apelurilor, instanța de apel a considerat posibil de a fi admise apelurile procurorului și părții vătămate, ca fiind întemeiate, având în vedere modificările operate în Legea penală, prin Legea nr.277 din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea Codului penal, publicat în MO nr.41-44 la data de 24.02.2009, intrată în vigoare la data de 24.02.2009.

Instanța de apel a apreciat critic poziția apărării precum că nu este demonstrată vinovăția inculpaților Popanu Ion, Erhan Andrei și Marcov Sergiu, vinovăția acestora în comiterea infracțiunii în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate și descrise în decizie, ce coroborează între ele și careva divergente între declarațiile părților vătămate, martorilor și probele scrise nu au fost stabilite, iar temei de îndoială în veridicitatea lor nu au fost reținute.

Argumentele părții apărării se bazează doar pe declarațiile inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu care însă sunt combătute ad integrum prin cumulul probator administrat și cercetat pe parcursul cercetării judecătorești, care sunt pertinente, admisibile, utile și veridice, care coroborează strâns între ele, combătând versiunea apărării.

Instanța de apel a conchis că, vinovăția inculpaților a fost pe deplin dovedită și faptele acestora necesar a fi încadrate în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (2) lit. a) și c)

Cod penal (redacția legii nr. 277 din 18.12.2008 în vigoare la 24.02.2009) și anume excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, - adică *săvârșirea de către o persoană publică, persoană cu funcții de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței și de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea.*

Instanța de apel, având în vedere argumentele apelului declarat de acuzator în coraport cu circumstanțele constatate a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța a ținut seama de prevederile art.75 Cod penal, potrivit căruia - persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 16, 61, 75-90 Cod penal, de principiului legalității, egalității, umanismului, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpații Erhan Andrei, Marcov Sergiu și Popanu Ion au comis infracțiuni care fac parte din categoria infracțiunii grave, conform prevederilor art.16 Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că, în legătură cu modificările din 18.12.2008 Legea nr.277 operate la Codul penal, și ținând cont de prevederile art.10 Cod penal, conform cărora, Legea penală, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi a aplicat anume aceste prevederi legale ca fiind mai favorabile situației inculpaților.

Reieșind din circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat necesar de a stabili lui Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu pedeapsa principală cu închisoare, cu aplicarea pedepsei complementare sub forma de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative în limitele sancțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, ținând cont și de faptul, că inculpații nu au recunoscut vina și nu s-au căit sincer în cele comise, sancțiunea legii penale prevede doar pedeapsa închisorii cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități.

Instanța de apel ținând cont de circumstanțele cauzei, având în vedere că inculpații nu au recunoscut vina și nu s-au căit sincer în cele comise, a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpaților este posibilă cu aplicarea unei pedepsei după cum urmează, pedeapsa definitivă individualizată lui Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.2 lit. a), c), din Cod penal, (redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de 24.02.2009), sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate publică, pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru fiecare.

Subliniind că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale. Instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită lui Erhan Andrei, Marcov Sergiu și Popanu Ion va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială și va contribui la corectarea condamnaților, prevenind săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestora, cât și a altor persoane.

Actele și lucrările pricinii atestă faptul că, partea vătămată V. Grecu în instanța de fond s-a constituit ca și parte civilă, formulând în acest sens acțiune civilă în procesul penal. Prin acțiunea formulată, partea civilă a solicitat încasarea din contul inculpaților în mod solidar a prejudiciului material în sumă de 50 000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei.

Conform art.219 Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

În ședința instanței de apel partea civilă V. Grecu a susținut acțiunea civilă, solicitând admiterea ei în temeiul și motivul invocat. Inculpatul Popanu Ion acțiunea civilă nu a recunoscut.

Audiind participanții la proces, în latura civilă, instanța de apel, a considerat pretențiile reclamantului întemeiate, urmând a fi admise.

Instanța de apel a reținut că, potrivit art.1398 Cod civil (1), cel care acționează în mod ilicit, cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Instanța de apel a menționat că, în speță, calitatea de partea vătămată o are V. Grecu, căruia i-a fost cauzat prejudiciul material în sumă de 50 000 lei și a prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei. Ținând cont de faptul că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, instanța de apel a admis pretențiile înaintate de V. Grecu cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat și încasează de la inculpații în beneficiul lui M. Donțu cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune suma de 15 000 lei.

Potrivit art.1422 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral, adică suferințe psihice prin faptele infracționale ale unei persoane, judecata poate obliga vinovatul să repare prejudiciul prin echivalent bănesc.

Articolul 1423 Cod civil, prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Astfel, instanța de apel a consideră necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral suma de 15 000 lei, din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate, sumă care v-a avea efect compensatoriu și nu vine în contradicție cu prevederile art.41 din CoEDO, din care rezultă că, suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temei.

Totodată, instanța de apel a conchis că, pretențiile părții vătămate V. Grecu privind încasarea prejudiciului material se admit în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii să se expună instanța de drept comun.

12. Avocatul Vizdoga Ion, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu

Ion și Marcov Sergiu, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei penale în instanța de apel în alt complet de judecată și anularea măsurii preventive sub formă de arest.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în apel și recurs (*descrie în pct.3.4., 9.1. din decizie*), suplimentar indicând că:

- pe tot parcursul procesului penal apărarea a invocat acționarea din partea inculpaților în limitele legitimei apărări și reținerii infractorilor, iar în condițiile prevederilor art.art.36 și 37 Cod penal, aceste cauze înlătură caracterul penal al faptei, însă în decizie lipsește o argumentare în vederea respingerii acestei poziții ale apărării, invocând doar că vina inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate se confirmă în baza probelor administrate în această cauză penală;

- instanța de apel nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorilor A. Meriacri, V. Leanco și L. Melnic, care confirmă declarațiile inculpaților că, asupra acestora de către o parte vătămată a fost aplicate două împușcături țintite în direcția inculpaților și a lui A. Meriacri. Anume aceste probe în coroborare cu procesul-verbal de cercetare la fața locului din interiorul barului "La fadei", se constată gloanțele în peretele barului și confirmă atacul real, care constituie un act de huliganism cu aplicarea armei de foc, sau chiar o tentativă de omor, ceea ce și i-a impus pe inculpați de a acționa cu aplicarea forței în limitele legitimei apărări și reținerea infractorilor;

- instanța de apel judecând cauza penală în apel, contrar prevederilor art.394 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală nu și-a expus poziția vis-a-vis de probele apărării invocate atât în fond cât și în instanța de apel și anume actele de examinare medico-legale a inculpaților. Neexpunerea de către instanța de apel asupra acestei poziții ale apărării se echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei de către instanța de apel;

- instanța de apel admite pretenția părții vătămate V. Grecu cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, dar deja contrar acestei dispoziții, dispune încasarea prejudiciului moral în interesul altei persoane care nici nu figurează în prezenta cauză penală, adică în interesul a careva "Donțu Mihail" care nu are nici o tangență cu prezentul dosar;

- conform alin.2 al pag. 43 al deciziei instanței de apel se indică "Colegiul penal consideră necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral sumă de 15 000 lei, care urmează a fi încasată din contul inculp Popanu Ion, Marcov Sergiu și Erhan Andrei în beneficiul părții vătămate Grecu Viorel. Astfel, instanță de apel consideră că, suma de 15 000 lei v-a avea efect compensatoriu pentru partea vătămată (...)", iar în dispozitivul deciziei se indică deja "Se încasează din contul lui Popanu Ion, Marcov Sergiu și Erhan Andrei a câte 15 000 lei de la fiecare în beneficiul lui Grecu Viorel cu titlul de prejudiciu moral." În această ordine de idei se constată că în motivarea soluției de către instanța de apel se indică faptul că urmează a fi încasată doar suma de 15 000 lei în mod solidar de la toți trei inculpați, iar în dispozitivul deciziei deja se dispune încasarea a câte 15 000 lei de la fiecare inculpat în parte;

- instanța de apel, excluzând aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința celor trei inculpați, nu și-a argumentat poziția privind necesitatea aplicării unei pedepse reale cu închisoare, or, formal a invocat textul prevederilor art.75 Cod penal, fără a ține cont de circumstanțele atenuante constatate pentru fiecare inculpat în parte. În cazul din speță, inculpații nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, iar instanța de apel consideră aceasta ca fiind un temei legal de excludere a prevederilor art.90 Cod penal, aplicată de instanța de fond. Nerecunoașterea vinovăției este o modalitate de apărare și nicidecum nu poate fi recunoscută ca o circumstanță agravantă. Deși instanța de apel face referință formală la

prevederile art.75 Cod penal, la circumstanțele atenuante instanța de apel nici face referință și nici nu le ia în considerare;

- în speță se constată mai multe circumstanțe atenuante de care instanța de apel nu a ținut cont, și anume: ilegalitatea acțiunilor victimelor care au provocat infracțiunea; săvârșirea infracțiunii ca rezultat al constrângerii fizice ce nu înlătură caracterul penal al faptei; săvârșirea infracțiunii cu depășirea limitelor legale ale legitimei apărări și reținerii infractorului; expirarea de la momentul comiterii infracțiunii a 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală prevăzută pentru această infracțiune dacă tergiversare nu a fost provocată de făptuitor. Totalitatea acestor circumstanțe atenuante de care nu a ținut cont instanța de apel, generează recunoașterea excluderii aplicării față de toți trei inculpați a prevederilor art.90 Cod penal ca fiind una ilegală și nejustificată.

12.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

13. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația condamnaților.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate și să rejudeca cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În esență, rezultând din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit constată că recurentul pretinde că decizia instanței de apel urmează a fi casată preponderent din mai multe motive, și anume pentru că, *inculpații ar fi acționat în limitele legitimei apărări și reținerii infractorilor, iar în condițiile prevederilor art.art.36 și 37 Cod penal aceste cauze înlătură caracterul penal al faptei, instanța de apel contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct. 2) Cod procedură penală nu și-a expus poziția vis-a-vis de probele apărării, motivarea soluției instanței de apel în partea soluționării acțiunii civile înaintate în cauză, contravine dispozitivului deciziei.* Bazat pe considerentele arătate, în drept, recurentul își întemeiază cerere pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii și aceasta este expusă neclar, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, în acțiunile inculpaților nu sunt prezente elementele infracțiunii, din motivul acționării în limitele legitimei apărării și reținerii infractorilor.*

În același context, recurentul pretinde că, *instanța de apel, excluzând aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința celor trei inculpați, nu și-a argumentat poziția vis-a-vis cauza necesității aplicării unei pedepse reale cu închisoare.*

Însă, erorile indicate sub aspectele prevăzute la pct. 6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la această etapă a procedurilor, nefiind identificate de către instanța de recurs temeiuri de casare a deciziei contestate în partea respectivă, sau temeiuri de intervenire în soluția de condamnare.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel a apreciat obiectiv cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinat în ședința de judecată, descrise și în decizie (f.d.124-131, vol. VII), prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care au fost examinate complet și obiectiv, fiind corect apreciate, care nu prezintă teme de îndoială și direct indică la comiterea de către inculpați a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit. a) și c) Cod penal (redacția legii nr. 277 din 18.12.2008 în vigoare la 24.02.2009) și anume excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, - adică *săvârșirea de către o persoană publică, persoană cu funcții de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice acțiuni însoțite de aplicarea violenței și de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate*, vinovăția cărora a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc. În cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpaților, inclusiv vinovăția acestora, iar argumentele părții apărării, precum că fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei descrise mai sus.

Argumentele apărării, precum că, *inculpații ar fi acționat în limitele legitimei apărări și reținerii infractorilor, iar în condițiile prevederilor art.art.36 și 37 Cod penal aceste cauze înlătură caracterul penal al faptei*, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanță de apel, corect a menționat că vinovăția inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu se dovedește prin probe enumerate și descrise în decizia contestată și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpați în apărarea sa. Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței inferioare, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a) și c) Cod penal (redacția legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare la 24.02.2009), fiind stabilite toate elementele constitutive ale acestei infracțiuni. Instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și a motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, ajungând astfel la concluzia corectă enunțată în *pct.II. al prezentei decizii*.

În sensul prevederilor art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor declarate de partea apărării, cu admiterea apelurilor părții acuzării, ceea ce se încadrează în prevederile art.art.417 - 418 Cod de procedură penală, iar teme pentru casarea acesteia lipsesc.

Colegiul lărgit va respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării precum că, urmează a fi apreciate critic declarațiile părților vătămate și martorilor acuzării, or aceștia au depus depoziții sub jurământ, fiind avertizați de răspunderea penală în conformitate cu prevederile art.art.312 - 313 Cod penal, iar cele pretinse de partea apărării nu și-au găsit confirmarea.

Subsidiar, instanța de recurs consideră relevant de a reitera și face remarcă despre faptul că, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat de avocat, se constată că acesta este unul pur formal, întrucât titularul face trimitere în cerere preponderent la chestiunea de apreciere a probelor, ceea ce nu constituie obiect de cercetare și verificare la etapa judecării cauzei penale în procedura de recurs, acesta fiind atributul exclusiv a instanțelor de fond, despre care fapt recurentul cunoaște.

În același timp, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părții vătămate V. Grecu.

Conform art.219 alin.(4), 220 alin.(3), 387 alin.(1) Cod de procedură penală, art.1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. ***Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată*** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată***, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

De rând cu cele indicate, nu poate fi reținută ca întemeiată afirmația recurentului precum că, *în motivarea soluției de către instanța de apel se indică că urmează a fi încasată doar suma de 15 000 lei în mod solidar de la toți trei inculpați, iar în dispozitivul deciziei deja se dispune încasarea a câte 15 000 lei de la fiecare inculpat în parte, or potrivit conținutului apelului declarat de partea vătămată V. Grecu s-a solicitat încasarea în mod solidar a prejudiciului material în sumă de 50 000 lei și prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei (f.d.204-207, vol. IV), iar potrivit deciziei instanței de apel s-a dispus "(...) încasarea din contul inculpaților câte 15000 lei de la fiecare în beneficiul lui Grecu Viorel cu titlul de prejudiciu moral"* (pct. 11. din prezenta decizie).

În același context, instanța de recurs va respinge și afirmația precum că, *instanța de apel dispune încasarea prejudiciului moral în interesul altei persoane care nici nu figurează în prezenta cauză penală, adică în interesul a careva "Donțu Mihail"*, or, indicarea din greșeală în dispozitivul deciziei altei persoane, decât cea care a fost recunoscută în calitate de parte vătămată, la caz constituie o eroare ortografică, care poate fi corectată la cererea părții cointeresate sau din oficiu.

Colegiul penal lărgit apreciază că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art.6 CoEDO. În același context, Colegiul penal menționează că, deși art.6§1 al CoEDO obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a clarificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani*

vs. Spania, din 09.12.1994). Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate. Rezumând cele menționate mai sus, Colegiul relevă că, în prezenta speță instanța de apel au a comis careva erori de drept prevăzute ca temeiuri pentru recurs la pct. 6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.12. din prezenta decizie, este întemeiată doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.6 pct. 11¹), 27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțele de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 11.1. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

13.1. Din conținutul recursului declarat rezultă că avocatul nu este de acord nici cu soluția instanței de apel în partea *excluderii aplicării față de inculpați a prevederilor art.90 Cod penal.*

În viziunea instanței de recurs, pedeapsa stabilită inculpaților de către instanța de apel, pentru săvârșirea infracțiunii imputate, în prezenta circumstanțelor și împrejurărilor constatate în cauza dată, a fost individualizată neluând în considerație prevederile art.90 Cod penal, care sunt aplicabile în speța dată, fiind necesar de a interveni în hotărârea judecătorească adoptată în sensul suspendării condiționate a pedepselor aplicate lui Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu pentru fapta comisă.

Deci, Colegiul penal lărgit reiterează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rând, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art.90 Cod penal.

După efectuarea procedurii de individualizare și stabilirea termenului pedepsei, sub formă de închisoare, se continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii, dacă pedeapsa stabilită inculpatului, urmează a fi pusă în executare or sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau a termenului de probă, va îndreptăți încrederea acordată.

Reieșind din norma penală menționată, ca condiție expresă prevăzută este concluzia instanței că, nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, reține că temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, sub aspectul individualizării executării pedepsei și anume în partea motivării instanței de apel privind soluția de admitere a apelului declarat de procuror cu casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de 24.02.2009), le-a fost stabilită pedeapsa principală sub formă de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru fiecare, fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și fără ca instanța de apel să țină cont pe deplin de toate circumstanțele cauzei, motiv din care decizia nu poate fi menținută.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că, instanța de apel a apreciat obiectiv cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinat în ședința de judecată, descrise și în decizie (f.d.124-131, vol. VII), prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Deși corect a adoptat soluție de condamnare a lui Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de 24.02.2009), conform indicilor calificativi - *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică, persoană cu funcții de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice acțiuni însoțite de aplicarea violenței și de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate*, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate publică, pe un termen de 3 ani, executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, instanța de apel neîntemeiat și nemotivat a exclus aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal lărgit stabilește că instanța de apel la adoptarea acestei soluției, nejustificat nu a ținută cont de faptul că inculpații Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, Erhan Andrei și Popanu Ion anterior nu a fost trași la răspundere penală, iar antecedentul penal în privința lui Marcov Sergiu este stins, de vârsta acestora la momentul săvârșirii infracțiunii, careva circumstanțe agravante nu au fost constatate, expirarea unui termen substanțial de la momentul săvârșirii infracțiunii fapt ce poate invoca încălcarea unui termen rezonabil de judecare a cauzei, examinarea îndelungată a cauzei nefiind provocată din cauza faptuitorilor, circumstanțe care nu au fost luate la modul convenit în considerație de către instanța de apel la adoptarea soluției de a exclude aplicarea art.90 Cod penal.

Instanța de recurs ordinar remarcă faptul că, decizia instanței de apel urmează a fi casată parțial, or, decizia instanței de apel nu cuprinde nici un motiv care nu ar permite aplicarea art.90 Cod penal. O pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Deși în decizia adoptată instanța de apel face trimitere la prevederile art.75 Cod penal, la circumstanțele atenuante nu s-a făcut referință, și aceste circumstanțe nici nu au fost luate în considerație (f.d.142, 143 vol. VII).

Cu referire la aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de recurs apreciază aceasta nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, analizând toate circumstanțele cauzei, este posibil de concluzionat că infracțiunile comise nu reprezintă alt ceva decât un concurs de circumstanțe care au dus la comiterea infracțiunii.

Colegiul penal lărgit mai menționează că, Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (*cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158*), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (*cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108*). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În consecință, Colegiul penal lărgit constată că, recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019 în partea ce se referă la individualizarea executării pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu.

14. În conformitate cu art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, casează în partea stabilirii pedepsei decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre:

Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru se consideră condamnați în baza art.328 alin.(2) lit. a) și c) Cod penal (redacția legii nr.277 din 18 decembrie 2008, în vigoare la 24 februarie 2009) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitatea publică, pe un termen de 3 ani, pentru fiecare.

Conform prevederilor art.90 Cod penal, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate cu stabilirea termenului de probațiune - 3 ani și cu obligarea inculpaților să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsura preventivă arestul sau pedeapsa - închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 19 mai 2020.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecătorii

Elena Cobzac

Victor Boico

Nicolae Craiu

Victor Bur

O p i n i e s e p a r a t ă**a judecătorului Cobzac Elena**

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui **Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, fiind casată în partea stabilirii pedepsei decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-i pe Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru, fiind rejudecată cauza în această parte și pronunțată o hotărâre prin care Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru se consideră condamnați în baza art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (redacția legii nr.277 din 18 decembrie 2008, în vigoare la 24 februarie 2009) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitatea publică, pe un termen de 3 ani, pentru fiecare. Conform prevederilor art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate cu stabilirea termenului de probațiune - 3 ani și cu obligarea inculpaților să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Am semnat cu respect decizia, dar cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar declarat de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpaților Erhan Andrei, Popanu Ion și Marcov Sergiu, urma a fi respins cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019.

3. Având în vedere materialele cauzei, consider corectă soluția instanței de apel, prin care apelurile declarate de către avocatul Valah A. în numele inculpatului Popanu I. și de către avocatul Vizdoga I. în numele inculpaților Erhan A. și Marcov S. au fost respinse ca nefondate, iar apelurile declarate de către acuzatorul de stat și de către partea vătămată Grecu V., au fost admise, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează Erhan A., Popanu I. și Marcov S. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza de art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de la 24.02.2009) la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele de drept și administrative pe un termen de 3 ani, fiecare. S-a dispus încasarea de la A. Erhan, I.Popanu și S.Marcov a câte 15 000 lei în beneficiul părții vătămate V.Grecu cu titlu de prejudiciu moral. Acțiunea civilă înaintată de V.Grecu privind recuperarea prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Or, analizând argumentele invocate în recursul ordinar declarat de către avocatul Vizdoga I. în numele inculpaților, privind nemotivarea deciziei de excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpaților, consider că motivele reflectate în recurs și opinia subiectivă a recurentului asupra modalității de executare a pedepsei stabilite inculpaților nu constituie în acest sens, temei de intervenire în decizia instanței de apel. Mai mult, instanța de apel admitând apelul declarat, și-a motivat soluția detaliat, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată, la caz lipsesc.

Așadar, din materialele cauzei se atestă faptul, că inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii nr.277 din 18.12.2008 în vigoare de la 24.02.2009), în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpaților și respectiv, reeducarea și reintegrarea socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

Totodată, menționez că infracțiunea de care au fost recunoscuți vinovați inculpații, se clasifică ca gravă, astfel instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

Din conținutul părții descriptive a deciziei, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpaților, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61, 75 Cod penal, eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanței de apel, consider, că instanța ierarhic inferioară, la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, a ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și corect a conchis de a exclude prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovaților.

Analizând însă, textul deciziei contestate menționez că, la stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut seama pe deplin de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite ce face parte din categoria celor grave, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale familiilor acestora.

Subsidiar, menționez, că în contextul aderării Republicii Moldova la principalele convenții internaționale referitoare la interzicerea torturii și a altor pedepse sau tratamente inumane ori degradante și exprimării voinței constante a autorităților publice de a crea un stat de drept, edificat pe respectul și garantarea reală a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, e necesar să se acorde o atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant.

Astfel, din conținutul deciziei instanței de apel se atestă, că la pronunțarea deciziei, instanța de apel a dat o apreciere corectă circumstanțelor cauzei, faptul că a fost comisă o infracțiune de tortură, personalității inculpaților, sub aspectul individualizării pedepsei și pericolul social sporit al infracțiunii, corect excluzând prevederile art. 90 Cod penal.

Prin urmare, consider întemeiate concluziile făcute de instanța de apel, precum că anume pedeapsa cu închisoare stabilită inculpaților, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpați, iar pedeapsa stabilită

inculpaților este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpați, cât și personalitatea inculpaților. Or, se constată evident că pedeapsa privativă de libertate este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnăților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnăților, cât și a altor persoane.

Astfel că, careva încălcări pe care le invocă recurentul nu se regăsesc în speța dată, iar la caz nu este identificată vreo eroare gravă de drept, care ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiurilor de casare prevăzute de lege, iar argumentele recurentului în ce privește modul de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, fără a fi indicate erori de drept concrete, ce ar servi temei de implicare a instanței de recurs în soluția adoptată.

Pentru aceste motive am optat pentru respingerea ca inadmisibil a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-i pe lui Erhan Andrei Andrei, Popanu Ion Alexandru și Marcov Sergiu Petru.

Judecător

Cobzac Elena